

چکیده فارسی

زمینه و هدف: لوپوس اریتماتوز سیستمیک وضعیتی نسبتاً شایع با درگیری ارگان های مختلف می باشد. این بیماری خودایمنی، ناشی از تولید آنتی بادیهای مختلف علیه آنتی ژنهای خودی است که در نتیجه منجر به التهاب سیستمیک در بدن می گردند. اخیراً نشان داده شده است که سطح اینترلوکین ۱۷ در این بیماران بطور قابل ملاحظه ای بیشتر از وضعیت طبیعی است و با توجه به ارتباط این متغیر با التهاب در بدن، برخی محققین آن را در فیزیوپاتولوژی بیماری دخیل دانسته اند. هدف از مطالعه فعلی بررسی ارتباط سطح سرمی اینترلوکین ۱۷ با علائم بالینی و شاخص فعالیت بیماری بیماران لوپوس اریتماتوز سیستمیک می باشد.

مواد و روشها: در این مطالعه مورد-شاهدی، ۳۶ بیمار دچار لوپوس اریتماتوز سیستمیک (گروه مورد) و ۴۰ فرد سالم همسان از نظر سن و جنس با گروه مورد بعنوان گروه شاهد مورد بررسی قرار گرفتند. سطح سرمی اینترلوکین ۱۷ در هر دو گروه اندازه گیری و مقایسه شد. بعلاوه در گروه مورد، ارتباط بین سطح سرمی اینترلوکین ۱۷ با سطح فعالیت بیماری (بر اساس شاخص فعالیت بیماری) و درگیری ارگانها نیز بررسی گردید.

یافته ها: گروه مورد شامل ۴ بیمار مذکر و ۳۲ بیمار مونث با سن متوسط $35/31 \pm 9/28$ سال (۱۷ تا ۵۴) و گروه شاهد شامل ۶ فرد مذکر و ۳۴ فرد مونث با سن متوسط $37/10 \pm 7/43$ سال (۲۵ تا ۵۳) بود (p بترتیب ۰/۷۴ و ۰/۳۵). میانه سطح سرمی اینترلوکین ۱۷ در گروه مورد بطور معنی داری بیشتر از گروه شاهد بود (۰/۲۱ در برابر ۰/۰۸، OD، $p < 0/001$). در گروه مورد همبستگی مثبت و معنی داری بین سطح سرمی اینترلوکین ۱۷ و سطح فعالیت بیماری مشاهده شد ($\rho = 0/99$ ، $p < 0/001$). در همین گروه، متوسط سطح سرمی اینترلوکین ۱۷ در گروه دچار درگیری کلیه/دستگاه عصبی مرکزی بطور معنی داری بیشتر از گروه فاقد این درگیری ها بود.

نتیجه گیری: اینترلوکین ۱۷ سرمی با بیماری لوپوس اریتماتوز سیستمیک، سطح فعالیت آن و درگیری کلیوی/دستگاه عصبی مرکزی مرتبط می باشد.

کلمات کلیدی: لوپوس اریتماتوز سیستمیک، اینترلوکین ۱۷، شاخص فعالیت بیماری.